

Povodeň není potopa

Povodně provází lidskou civilizaci od jejích počátků. Hrají významnou roli ve velkých mýtech světových náboženství.

„K našemu domu přišla voda
z neděle na pondělí pozdě v noci
já už spal
k našemu domu přišla voda
zazvonila a hned dobrý večer
Můžu dál?“
Jarek Nohavica, Velká voda

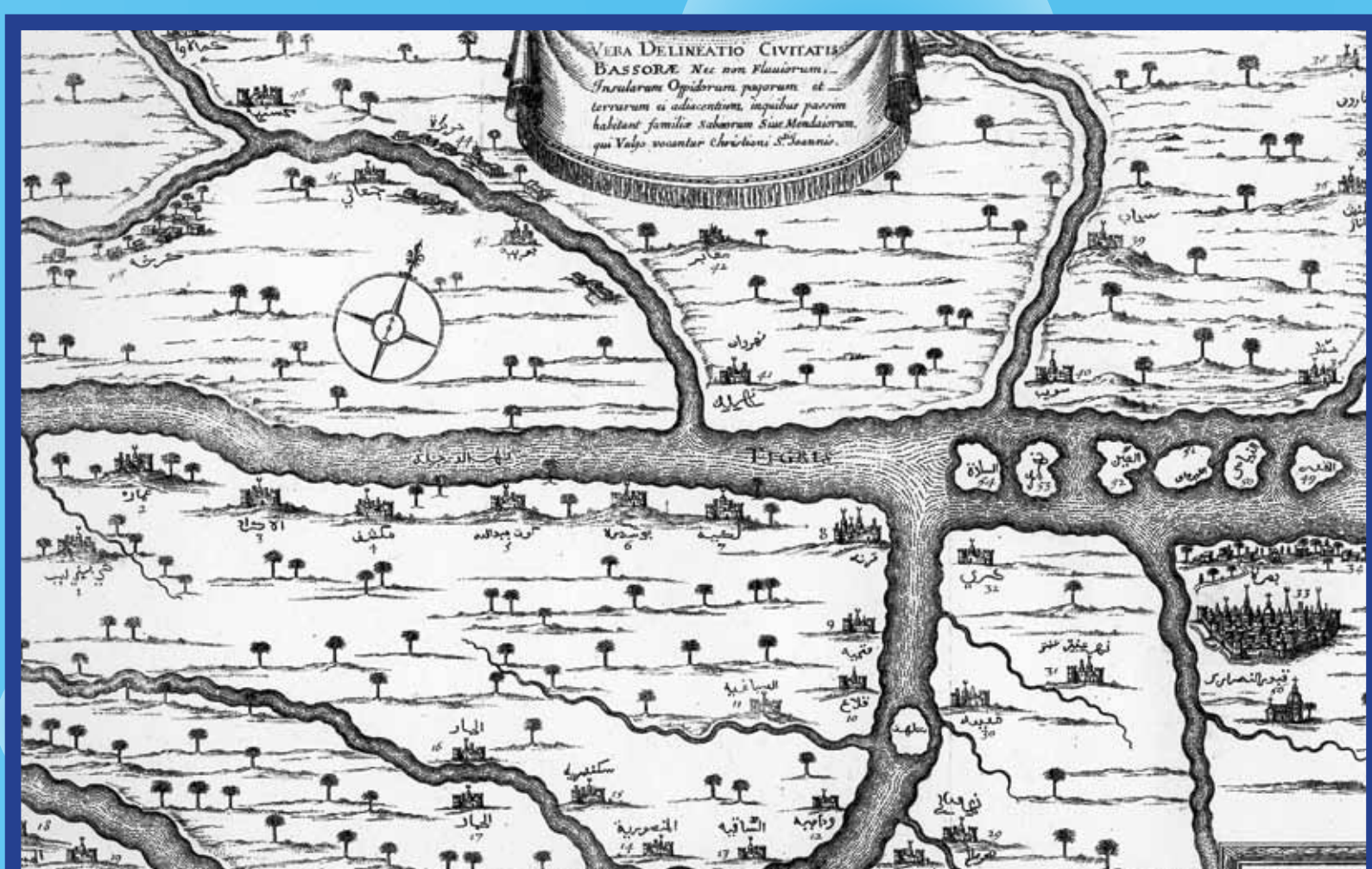
Velká voda - obrázek ze soutěže Voda štětcem a básní organizované Povodím Moravy.

Letecký snímek rozsahu povodní v Bangladéši, rok 2005.

Autor: Luboš Hrdina

Foto: NASA

Rytina ze 17. století znázorňující řeky Eufrat a Tigris.

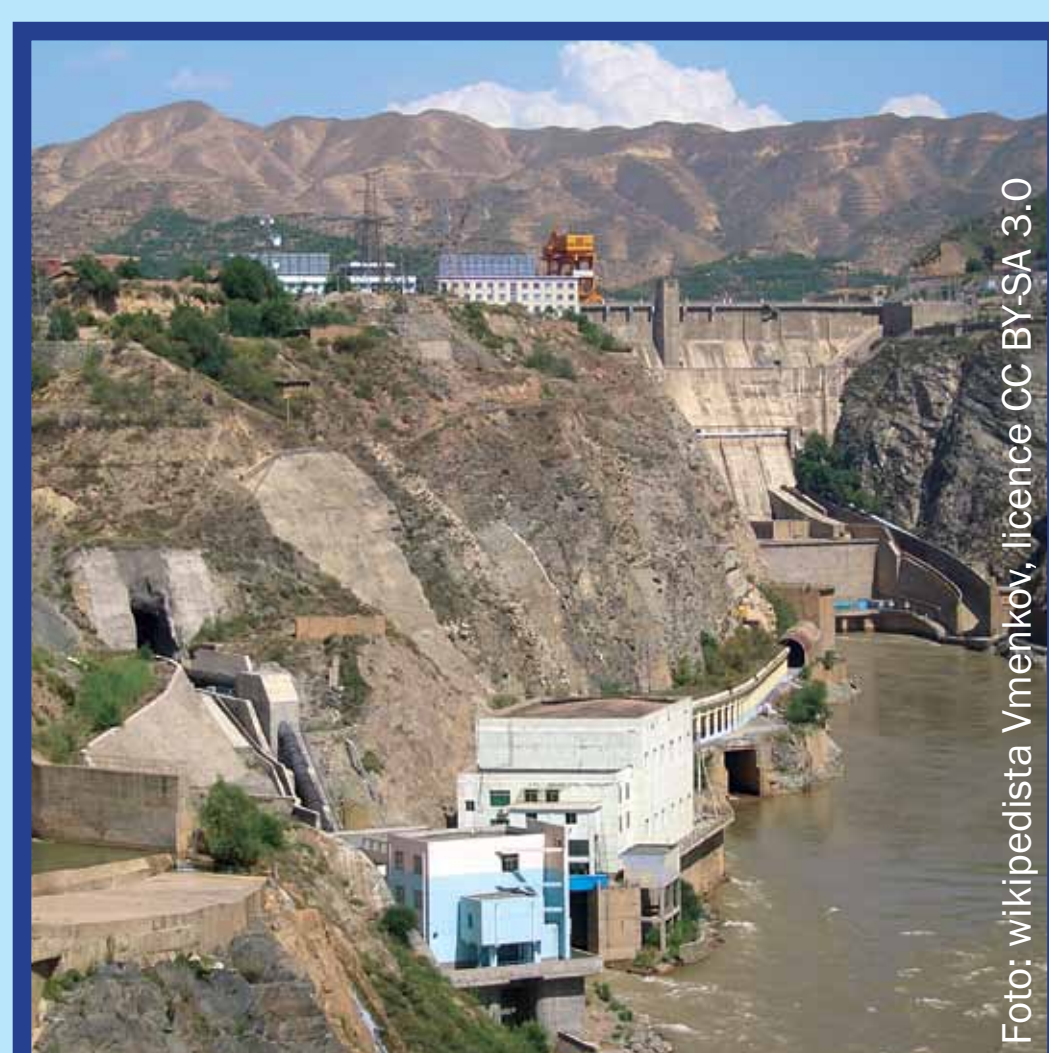
Řeka Eufrat na území Sýrie.

Foto: wikipedista Bertramz, licence CC BY-SA 3.0

První významné civilizace vznikaly v nivách velkých řek. Spolupráce při využívání každoročních záplav pro zavlažování byla významným faktorem pro vznik společností starověkého Egypta i Mezopotámie.

V mnoha oblastech světa působí povodně extrémní škody již celá staletí. Největší povodně podle počtu lidských obětí se odehrály na Žluté řece v Číně v letech 1931 (1-3,7 mil. obětí), 1887 (0,9 – 2 mil. obětí) a 1938 (0,5 – 0,9 mil. obětí).

Povodně jsou přirozený jev, který nikdy nemůžeme zcela eliminovat. Můžeme však výrazně snížit škody, které povodně působí, a to rozumnou a promyšlenou protipovodňovou prevencí a ochranou.

Přehrada Liujiaxia, která leží na Žluté řece. Ovlivňování veletoků v Číně zřejmě nezná mezí. Po realizaci gigantického a problémového projektu „Tři soutěsky“ Čína zveřejnila plán, že během deseti let obrátí vody z povodí nejdelší eurasijské řeky Jang-c'-ťiang (6300 km) víc na sever a přesídlí kvůli tomu tři milióny obyvatel.

Foto: wikipedista Vmehňokv, licence CC BY-SA 3.0

V českých zemích jsme po druhé světové válce na povodně pozapomněli. Teprve konec 20. a počátek 21. století znamenal návrat povodňových událostí nebývalého rozsahu. Příčinami povodní v našich zeměpisných šířkách bývají nejčastěji jarní tání sněhu či extrémní srážky v letních měsících. K dalším významným příčinám povodní ve světě patří hurikány nebo zatarasení koryta řeky ledem či sesuvem půdy. Průběh povodně a příčiny škod mohou být velmi rozmanité. Při rychlých povodních působí největší škody přivalová vlna, při pomalejších záplavách je to spíše rozliv a setrvávání vody v zaplavených územích.

Jak vidí povodně děti: Luboš Hrdina - Povodeň